

№ 93-94 (20109) 2012-рэ илъэс БЭРЭСКЭШХУ ЖЪОНЫГЪУАКІЭМ и 25-рэ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ и Указ

Щытхъуцізу «Адыгэ Республикэм физическэ культурэмкіз ыкіи спортымкіз изаслуженнэ Іофыші» зыфиіорэр Ю.И. Лысей фэгъэшъошэгъэным ехьыліагъ

Физическэ культурэмрэ спортымрэ яхэхьоныгъэ иІахьышхо зэрэхишІыхьэрэм фэшІ щытхъуцІэу «Адыгэ Республикэм физическэ культурэмкІэ ыкІи спортымкІэ изаслуженнэ ІофышІ» зыфиІорэр Лысей Юрий Иван ыкъом фэгъэшъошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан къ. Мыекъуапэ,

жъоныгъуакІэм и 24-рэ, 2012-рэ илъэс

N 116

ПРАВИТЕЛЬСТВЭ ТЕЛЕГРАММ

Лъытэныгъэ зыфэсшІырэ Аслъан Кытэ ыкъор!

Ильэс пчьагьэрэ ІэпыІэгьу укьызэрэсфэхьугьэм фэшІ льэшэу сыкьызэрэпфэразэр yaclo cшІоигьу!

ТапэкІэ джыри льэныкьо зэфэшьхьафхэмкІэ тызэІукІэнэу хьумэ льэшэу сигопэщт.

Лъытэныгъэ къыпфэзышІэу А. А. ФУРСЕНКО

Адыгеим и ЛІышъхьэ изэІукІэгъухэр

Адыгеим и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Асльан тыгъуасэ Адыгэ Республикэм и УплъэкІу-лъытэкІо палатэ (КСП) и Тхьаматэу Мэхьош Рэщыдэ ІукІагъ.

КСП-м ипащэ ТхьакІущынэ Аслъан къыфиІотагъ 2010-рэ илъэсым ЖКХ-м зэхъокІыныдноФ и еІмехнестыІшеф дехест имылъку нахь шІуагъэ къытэу зэрагъэфедагъэм епхыгъэ уплъэкІунхэр зэрэкІуагъэхэм фэгъэхьыгъэу. Мэхъош Рэщыдэ зэрэхигъэунэфыкІыгъэмкІэ, Росфиннадзорымрэ нэмык органхэмрэ зэрэзэзэгъыгъагъэхэм тетэу УплъэкІу-лъытэкІо палатэм иуплъэкІунхэр зыщызэхащэгъагъэхэр къалэу Мыекъуапэрэ Красногвардейскэ районымрэ арых. Хэукъоныгъэу къыхагъэщыгъэхэмкІэ мы муниципальнэ образованиехэм япащэхэм макъэ арагъэ Іужьыгъ. Нахьыбэрэмк Іэ зэутэлІагъэхэр уасэхэр дагъэкІоягъэхэу, агъэцэкІэгъэ ІофшІэнхэм ябагъэрэ ауасэрэ къарагъэхъугъэу ары. Подряднэ организациехэм икІэрыкІэу зэхащэщт ІофшІэнхэм апае ахъщэ арамытынэу, хэукъоныгъэу ашІыгъэхэр ахэм дагъэзыжьынхэу язэгъы-

ТхьакІущынэ Аслъан Адыгеимрэ Краснодар краимрэ ащыпсэурэ быслъымэнхэм ямуфтиеу Емыж Нурбый зыІокІэм, къалэу Мыекъуапэ медрысэу щашІыщтым пае чІыгу Іахь къыхэгъэкІыгъэным епхыгъэ Іофыгъохэм атегущыІагъэх. Студенти 120-рэ зыщеджэщт медрысэм хьакІэщ, быслъымэнхэм атегъэпсыхьэгъэ кафе, ислъам товархэр зыщащэщт тучан хэтынхэу рахъухьэ.

Ахэм сатыоу ашІыштым къыхэкІышт ахъщэр тапэкІэ медрысэм иІыгъын пэІуагъэхьанэу мурад яІ.

— Охътэ кІэкІым къыкІоцІ чІыгу къыхэгъэкІыгъэным епхыгъэ Іофыгъохэр зэшІохыгъэнхэм пае тфэлъэкІырэр зэкІэ тэшІэ. Ащ фэдэ еджапІэ республикэм ищыкІэгъэ дэдэу щыт, фэе пстэуми мыщ дин гъэсэныгъэ щызэрагъэгъотын алъэкІыщт, — хигъэунэфыкІыгъ ТхьакІущынэ Аслъан.

Къалэу Мыекъуапэ быслъымэн къэхэлъакІэ щышІыгъэным иІофыгъуи зэІукІэгъум щытегущыГагъэх. Емыж Нурбый зэрэхигъэунэфыкІыгъэмкІэ, илъэс заулэ хъугъэу къэлэ администрацием ипащэхэм мы Іофыгъор зэшІуахын алъэкІырэп.

Къалэу Мыекъуапэ имэрэу Михаил Черниченкэр мы Іофыгъом итегущыІэн хэлэжьагъ. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, хабзэм имуниципальнэ органхэр зи амышІэу щысхэу бгъэмысэнхэ плъэкІыщтэп. Участкабэ зауплъэкІум, къэлэгъэпсынымкІэ шапхъэхэм е чІыпІэ планхэм ахэр адимыштэхэу альытагь. Ау зыфэе чІыгу Іахьхэр унэе мылъкум хэхьэх, муниципалитетым ахэр къыщэфыжьынхэм иІоф тетэп. Ау администрацием ипащэ къыгъэгугъагъэх охътэ благъэм мы Іофыгьор зэрэзэшІуихыщтымкІэ. ИщыкІэгъэ предложениехэр ащ мэкъуогъум республикэм и ЛІышъхьэ ІэкІигъэхьа-

> Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ ипресс-къулыкъу

Анахь дэгъур къэнэфагъ

«АдыгеимкІэ илъэсым ианахь кІэлэегъэджэ дэгъу» зыфијорэ зэнэкъокъум хэлэжьагъэхэу, текІоныгъэ ыкІи хагъэунэфыкІырэ чІыпіэхэр къыдэзыхыгъэхэр Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан тыгъуасэ ригъэблэгъагъэх, яІофшіэнкіэ къалэжьыгъэхэр аритыжьыгъэх.

— Зэнэкъокъум зыщызыушэтыгъэ кІэлэегъаджэхэм ІэпэІэсэныгъэшхо зэрахэльыр, яІофшІэн хэшІыкІышхо зэрэфыряІэр джыри зэ къаушыхьатыгъ, — къы-Іуагъ ТхьакІущынэ Аслъан къэзэрэугъоигъэхэм закъыфигъазэзэ. — Шъуисэнэхьат шъуфэшъыпкъэу, гъэпсэф шъуимыТэу Іоф зэрэшъушІэрэм ишІуагъэкІэ гъэсэныгъэм исистемэ хэхъоныгъэхэр ешІых, ыпэкІэ лъэкІуатэ. Шъыпкъэ, непэ гумэкІыгъоу, щыкІагъэу щыІэр макІэп. Ахэм зэу ащыщ республикэм иеджапІэхэм Іоф ащызышІэрэ кІэлэегъаджэхэм япчъагъэ зэримыкъурэр. Мыщ дэжьым специалистхэм ягъэхьазырын мэхьанэшхо иІэ мэхъу. Адыгеим щыщхэу Урысыем икъэлэ зэфэшъхьафхэм

апшъэрэ гъэсэныгъэ ащызэзыгъэгъотырэ тистудентхэм ядэжь, яреспубликэ къагъэзэжьыным Іоф дэтшІэн фае.

Зэнэкъокъум хагъэунэфыкіырэ чіыпіэхэр къыщыдэзыхыгъэхэм АР-м ыціэкіэ агъэнэфэгъэ ахъщэ шіухьафтынэу сомэмин 20 зырыз ыкіи дипломхэр аратыжыыгъэх.

Станицэу Джаджэм игурыт еджапГэу N 1-м икГэлэегъаджэу Адыгеим икГэлэегъэджэ анахь дэгъу хъугъэ Ольга Пахомовам сомэ мин 50, текГоныгъэ къызэрэдихыгъэр къззыушыхьатырэ дипломыр ыкГи «Хрустальный пеликан» зыфиГорэ шГухьафтыныр АР-м и ЛІышъхьэ ащ фигъэшъошагъэх.

Джащ фэдэу АР-м ипрофсо-

нозхэм я Федерацие итхьаматэу Устэ Руслъан зэнэкъокъум хэлэжьэгъэ пстэуми къафэгушГугъ, текІоныгъэ къыдэзыхыгъэ О. Пахомовам ноутбук ритыгъ. Исэнэхьат фэшъыпкъэу Іоф зышГэхэрэм гущыГэ дэхабэ къафаГуагъ АР-м гъэсэныгъэмрэ шГэныгъэмрэкГэ иминистрэу Хъуажъ Аминэтрэ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Комитет итхьаматэу КГэрэшэ Андзауррэ.

Нэужым гущыГэ зыштэгъэ О. Пахомовам кІэлэегъаджэхэм ацІэкІэ къыІуагъ сыд фэдэрэ льэныкъокІи ІэпыІэгъу къафэхъугъэхэу АР-м и ЛІышъхьэрэ Іофтхьабзэм изэхэщакІохэмрэ зэрафэразэхэр, ащ фэдэ фыщытыкІэм кІуачІэ къызэраритырэр.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Одыджыным лъэгъо мафэ тырерэщэх!

Зэрэхэгъэгу фэдэу, непэ тиреспубликэ иеджапіэхэм аужырэ одыджыныр къащытеуагъ

КІэлэ ыкІи пшъэшъэ ныбжыкіэхэу мыгъэ я 11-рэ классыр къэзыухыхэрэм ар яаужырэ одыджын. Ащ нахыбэрэ ахэм ар къафытеощтэп, якласс гупсэ рищэщтхэп, илъэсыбэрэ езыгъэджэгъэхэ кІэлэегъаджэхэу шІу алъэгъугъэхэм ащыГукІэщтхэп. Ары а мафэм чэфыгъом дыхэтэу гухэкІ тІэкІуи ныбжыкІэхэм анэгу къызыкІыкІэщырэр.

Аужырэ одыджыныр непэ республикэмкІэ нэбгырэ 2445-мэ къафытеуагъ. ЩыІэныгъэм игъогу кІыхьэ ахэр ащ тырищагъэх. А гъогур ныбжыыкІэхэм мафэ афэхъунэу тафэльаІо!

ЯІофшІэн агъэлъэшынэу къафигъэпытагъ

Социальнэ-ІофшІэн зэфыщы--еф мехнестивгедетест дехеГиит гъэзэгъэ лъэныкъуищ хъурэ комиссиеу АР-м щызэхащагъэм зичэзыу зэхэсыгьо тыгьуасэ иІагъ. Іофтхьабзэм хэлэжьагъэх Адыгэ Республикэм и Премьерминистрэу КъумпІыл Муратэ, министерствэхэм, ведомствэхэм, профсоюзхэм ялІыкІохэр, ІофшІапІэ языгъэгъотырэ организациехэм япащэхэр.

Зэхэсыгъом пэублэ псалъэ къыщишІызэ КъумпІыл Муратэ Іофтхьабзэм хэлажьэхэрэм къариІуагъ лъэныкъуищ комиссием ІофшІэнэу ыгъэцакІэрэм мэхьанэшхо зэриІэр. Джащ фэдэу ІофшІэн языгъэгъотыхэрэм, хэбзэ органхэм ыкІи профсоюзхэм зэпхыныгъэ дэгъу зэдыряІэу зэ--егыст охшесто ши мехнескед рэкІощтым къэзэрэугъоигъэхэм анаІэ тыраригъэдзагъ. Комиссием шІуагъэ къытэу ипшъэрылъхэр зэригъэцакІэрэр цІыфхэм ашІошъ хъуным пае тапэкІи ащ иІофшІэн гъэлъэшыгъэн зэрэфаер Премьер-министрэм къы Іуагъ.

Іофтхьабзэм зыщытегущыІэнхэу агъэнэфагъэр ІофыгъуиплІ. АР-м ит кІэлэцІыкІу ІыгъыпІэхэм кімехны правод п зэхэубытэгъэ программэу щыІэр гъэцэкІагъэ зэрэхъурэм фэгъэхьыгъэу доклад къышІыгъ АР-м гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ иминистрэ иапэрэ гуадзэу Надежда Кабановам. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, непэрэ мафэхэм яхъулІэу гъэсэныгъэм иучреждении 134-рэ республикэм ит, ахэм еджапІэм чІэмыхьэгъэ кІэлэцІыкІу 15082-рэ ащаІыгъ. Илъэс пчъагъэм телъытэгъэ программэу «2011 — 2015-рэ илъэсхэм гъэсэныгъэм хэхъоныгъэхэр егъэшІыгъэнхэр» зыфиІорэм Іоф ешІэ. Ащ нэмыкІэу, кІэлэцІыкІухэм яконституционнэ фитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэм фэшІ 2011-рэ илъэсым сабыйхэм апае чІыпІэ 770-рэ кІэу республикэм къыщызэІуахыгъ. Арэу щытми, УФ-м исубъектхэм афэдэу, кІэлэцІыкІу ІыгъыпІэхэр зэримыкъухэрэр непэ анахь гумэкІыгъо шъхьа Гэу Адыгеим и Гэхэм ащыщ. ЗэрагъэунэфыгъэмкІэ, 2012-рэ илъэсым имэлылъфэгъу мазэ къыхиубытэу кІэлэцІыкІу ІыгъыпІэм чІыпІэ щагъоты ашІоигъоу лъэІу тхылъ 10796-рэ ны-тыхэм къатыгъ. ГъэрекІо мыщ фэдэ иуахътэ егъэпшагъэмэ, а пчъагъэр 1400-кІэ (процент 12,9-рэ) нахыыбэ хъугъэ. КІэлэцІыкІу ІыгъыпІэхэм япчъагъэ зыщимыкъурэ лъэхъаным республикэм ит гъэсэныгъэм иучреждениехэм амалэу аІэкІэлъхэр агъэфедэх. ГущыІэм пае, гурыт еджапІэхэм къадыхэтэу сабыйхэр зыщаІыгъыщт чІыпІакІэхэр къащызэІуахых. Ащ фэдэ чІыпІи 120-рэ гъэрекІо Адыгэкъалэ къыщызэІуахыгъ.

КІэлэцІыкІу ІыгъыпІэхэм хэ-Ішеф мехныІша фехестыноск муниципальнэ образованиехэм сомэ миллиони 2,7-рэ субсидиеу гъэрекІо афатІупщыгъ. ЗэрагъэнэфагъэмкІэ, 2012-рэ илъэсым сабый ІыгъыпІэ чІыпІэ 1640-рэ кІэу джыри къащызэІуа-

Нэужым ІофшІэныр шынэгъончъэнымкІэ Іофхэм язытет фэгъэхьыгъэ зэфэхьысыжьхэм къатегущы Гагъ АР-м Гофш Гэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ иминистрэ игуадзэу Татьяна Галактионовар. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, 2011-рэ илъэсыр пштэмэ, Іоф зышІэрэ нэбгырэ 69-мэ шьобжхэр атещагьэхэ хьугьэ, нэбгыри 4-м ядунай ахъожьыгъ. Зэфэхьысыжьхэм къызэрагъэлъагъорэмкІэ, мыщ фэдэ хъугъэшІагъэхэр нахьыбэу (процент 71-р) зыщагъэунэфыхэрэр унэе предприятиехэр арых. ГумэкІыгъоу къэуцухэрэр дэгъэзыжьыгъэнхэм пае организациехэм, предприятиехэм япшъэрылъхэр нахь тэрэзэу агъэцэкІэнхэр, ІофшІэныр зэрэзэхащэрэм екІолІэкІэ тэрэз къыфэгъотыгъэныр пшъэрылъ шъхьаІэхэм ащыщэу министрэм игуадзэ къыгъэнэфагъ.

Зэхэсыгъом хэлэжьагъэхэр нэмык Іофыгъохэми атегущы-Іагъэх, унэшъо гъэнэфагъэхэри

КІАРЭ Фатим.

ТХЫЛЪЫКІЭХЭР

КІэлэцІыкІу ІыгъымехеІшифоІк мехеІп методическэ материал аІэкІэмылъэу, адыгабзэр сабыйхэм арагъэшІэнымкІэ амал ямыІэу aloy бэрэ зэхэпхыщт. Джы ахэм къашъхьапэщт тхылъ мы мафэхэм къыдэкІыгъ. Ар ІахьитІоу гощыгьэ. Апэрэм «Дышъэ кон» ыцІ, адыгабзэкІэ тхыгъэ, ятІонэрэ Іахьэу урысыбзэкІэ тхыгъэм «Золотой сундучок» шъхьэу иІ.

КІэлэпІухэм мы тхылъ закъом нэмыкІ ямыІэми, яІофшІэн гъэшІэгъонэу зэхащэшъунэу къысшІошІыгъ.

КІэлэпІухэм апай

Тхылъыр зэхегъэуцуагъ илъэсыбэрэ кІэлэцІыкІу ІыгъыпІэм Іоф щызышІагъэхэу Хьау-

дэкъо Сарэрэ Хъутхэу Саудэтрэ

Нэфсэтрэ.

ІофшІагъэр хрестоматиеу гъэпсыгъэ. Ащ къыдэхьагъэх адыгэ тхакІомэ атхыгъэхэу, фольклорым къыхэхыгъэхэу ыкІи нарт эпосым ипщыналъэхэу сабыим нахь гуры Гогъош Гу фэхъущтхэр. Авторхэм къызэраІорэмкІэ, тхыгъэхэр зэкІэ агъэфедагъэхэу, сабыйхэм аныбжь ельытыгьэу ауплъэкІугъэхэу щыт. Ахэр ІурыІупчъэх, пшысэх, хырыхыхьэх, нарт эпосым ипщыналъэх, титхакІохэм яусэх, ярассказых.

Тхыльыр кІэлэцІыкІу ІыгьыпІэхэм апае Е. В. Васильевам зэхигъэуцогъэ программэм тегъэпсыкІыгъэу щыт. Ащ къыпкъырык Іыхэзэ материалхэр зэтыраутыгъэх. Сабыим ыныбжь елъытыгъэу кІэлэцІыкІу ІыгъыпІэм куп-купэу зэрэщагощыхэрэм фэдэу къагуры Іощт-къагурымы Іощтыр къыдалъытэзэ, авторхэм агъэхьазырыгъэх. Аш

фэдэу езбырэу зэрагъэшІэщтыри, зэджэштхэри, Іахьтедзэу агъэфедэщтхэри тхылъым щыгъэунэфыгъэх. КІэлэпІумкІэ нахь Іэрыфэгъу хъуным пае программэм диштэрэ таблици

Зэхэзыгъэуцуагъэхэм тхыльым Іофышхо дашІагь. КІэлэпІум тІэкІу нэмыІэми Іоф ышІэнэу фаемэ, мыщ ІэпыІэгъубэ дигъотэщт. Ильэсищ зыныбжьхэм къащегъэжьагъэу илъэсиблым нэсэу зы темэм фэгъэхьыгъэ тхыгъэхэр зэхэубытагъэхэу къэтыгъэх. Ащ нахь псынкІэ къешІы зы темэмкІэ усэхэр къэбгъотынхэмкІэ.

Тхыльым къыдэхьагъэхэр нэмыкІ шІыкІэкІи зэтеутыгъэх. Адыгэ чІыгум фэгъэхьыгъэ тхыгъэхэр шъхьафэу къэтыгъэх, ахэм къакІэлъэкІох илъэсым иуахътэхэм афэгъэхьыгъэхэр. ЕджапІэм кІощтхэм апае материалхэр хэушъхьафыкІыгъэхэу тхылъым къыдэхьагъэх.

УрысыбзэкІэ тхыгъэ Іахьэу ІофшІагъэм дэтыри урыс кІэлэцІыкІуи адыгэ сабыий ашІогъэшІэгъонынэу, зыІэпищэнхэу

СИХЪУ Гощнагъу.

Аужырэ одыджын

Тэхъутэмыкъое районымкІэ искусствэхэмкІэ кІэлэцІыкІу еджапІ у Афыпсыпэ дэтым Іоф зишІэрэр бэшІагьэп, ау гъэхъагъэхэр иІэх.

ЕджапІэм идиректорэу Хьатх Нурхъани, кІэлэегъаджэу ащ Іоф щызышІэхэрэми ясэнэхьат шІу альэгьоу, агу етыгьэу, ІэпэІэсэныгъэу аІэкІэлъыр яІофшІэн щагъэфедэзэ, шІэныгъэ куухэр еджакІомэ аратынхэм ыуж итых.

Бэмэ мы еджапІэр дэгъоу къаухы. ЯшІэныгъэрэ яІэпэІэсэныгъэрэ хагъэхъонхэу искусствэхэмкІэ апшъэрэ еджапІэхэм ачІэхьэх. Ахэр къэзыухыгъэу, зисэнэхьат фэшъыпкъэу Іоф зышІэу тиІэри макІэп.

Джырэблагъэ мы еджапІэм аужырэ одыджыныр къыщытеуагъ. Мы илъэсым нэбгыритф ар къэзыухырэр, ахэм ащыщхэр музыкальнэ училищхэу Краснодар ыкІи Мыекъуапэ адэтхэм ачІэхьанхэ ягухэлъ.

Зэхахьэм къырагъэблэгъагъэх район администрацием гъэсэныгъэмкІэ и ГъэІорышІапІэ ипащэу Шъхьэлэхъо Нурбый, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет

- Хасэм идепутатэу Нэтхъо Инвер, народнэ депутатхэм я Тэхъутэмыкъое район Совет итхьаматэу Хьатитэ Алый, идепутатэу Тыркоо Щамилэ.

ИскусствэхэмкІэ кІэлэцІыкІу еджапІэм идиректор зэрэхигъзунэфыкІыгъэмкІэ, яучреждение ІэпыІэгъу зэпымыоу къыфэхъурэмэ ащыщых Тыркоо Щамилэрэ Нэтхъо Инверрэ.

КІалэхэр дэгъоу зэрапІугъэхэр къыхигъэщызэ, щытхъу тхыльхэр ны-тыхэм Хьатх Нурхъан аритыгъэх. ЕджапІэр къэзыухыгъэхэм яІэпэІэсэныгъэ къагъэлъэгъуагъ.

ХЪУЩТ Щэбан.

СУД ПРИСТАВХЭМ ЯКЪЭБАРХЭР

Урысыем рагъэкІыщт

стан ильэс 43-рэ зыныбжьэу п Тэу АР-м щы Тэр. къикІыгъэ Ильхам Урысые Фелеранием исынэу фитыныгъэ зэримы Гагъэм фэш Г, ар къызыдикІыгъэ къэралыгъом агъэкІожьынэу судым унашьо ышІыгъ. Ар гъэцэкІагъэ зэрэхъурэм лъы-

ІэкІыб къэралыгьоу Узбеки- ральнэ къулыкъу и ГъэІорышІа-

УФ-м изаконодательствэ диштэу 2010-рэ илъэсым ар Алыгеим икІыжьынэу щытыгъ, ау шапхъэу щыІэхэр ыгъэцэкІагъэхэп. А лъэныкъомкІэ ащ лажьэ иІэу Мыекъопэ къэлэ судым ылъыпльэщт суд приставхэм я Феде- тагь, тазырэу сомэ мини 2 ты-

рилъхьагъ ыкІи Урысыем икІыжьын фаеу ыльытагь.

Джырэ уахътэ Узбекистан къикІыгъэ «хьакІэр» МВД-м иотделэу Мыекъуапэ щыІэм ихэушъхьафыкІыгъэ учреждение ща-Іыгъ. Судым унашъоу ышІыгъэм ыуж мэфи 10 зытешІэкІэ, хъулъфыгъэр къызщыхъугъэ къэралыгъом агъэкІожьыщт. УФ-м игъунапкъэ изэпырыкІыгъо нэс ар суд приставхэм нагъэсыщт.

Унашъор зэримыгъэцэк Гагъэм къыкІэлъыкІуагъ

Алиментхэр игъом зымытыхэрэм пшъэдэк і ыжьэу арагъэхьырэр Урысыем нахь щагъэлъэ-

ГущыІэм пае, тиреспубликэ щыпсэурэ хъулъфыгъэ горэм зыныбжь имыкъугъэ исабыитІу алиментхэр зэраримытыхэрэм къыхэкІыкІэ, мазэм федэу къыІэкІахьэрэм изыщанэ афитІупщын фаеу судым унашьо ышІыгьагь. Джащ фэдэу 2003-рэ илъэсым къэхъугъэ исабый мазэ къэс сомэ 1000 ІэкІигъахьэзэ ышІын фэягъ. Ау судым иунашъо хъульфыгьэм къыридзагьэп, Іофнытоалеалидек илиыг епегш ыдагъэп, мэзэ зэкІэлъыкІохэм чІыфэу къытефэгъэ сомэ мини 152-р ыпщыныжыным дэгу-

Іагъэп. Шапхъэхэр зэримыгъэ--ысу мехеста Ішеф мехеста Імер кІоцІ егъэзыгъэкІэ Іоф ышІэнэу, къыгъахъэрэм ипроценти 10 къэралыгъом федэу фэкІонэу судым унашьо ышІыгь. Ау ари къыридзагъэп, зыфаГуагъэм къекГолГа-

А зэкІэри судым къыдилъыти, законыр пчъагъэрэ зыукъогъэ хъулъфыгъэм мэзих хьапс тырилъхьагъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Зэрарышхо КЪЫМЫХЬЫГЪЭМИ...

ЖъоныгъокІэ мазэр фабэу джырэ нэс кІуагъэми, аужырэ мафэхэм ощхыр «къаигъэ хъугъэ». Тыгъоснахьыпэ ощхышхом ошъу хэтыжьэу къызэрехыгъэм игугъу къэтшІыгъ. мышъхьэ къежьэгъакІэхэмрэ Ошъур фыжьыбзэу гъогум къытырилъхьэгъагъ, ар зызэпэуми ощхыр уцугъэп. Ащ фэдэу лъэшэу къызещхыкІэ псыхъохэр къиунхэкІэ щынагъо мэхъу, ошъуми иягъэ къызэригъэк Іощтыр нафэ. Ащ -атыст тыбы межфо Ішеф шІэмэ тшІоигъоу УФ-м и МЧС АР-мкІэ и ГъэГорышІапІэ тытеуагъ. Ащ ипресс-къулыкъу тызэрэщигъэгъозагъэмкІэ, республикэм ит псыхъохэм псэу адэтыр шапхъэхэм ашІокІырэп, къиунхэм ищынагъо щы-Іэгоп. Арэу щытми, ахэм зэпымыоу альэпльэх, къахэхьуагъэр зэрагъашІэ, ощхышхо зэрэщы Іэщтыр загъэунэфым, къулыкъум иІофшІэн нахь ыгъэльэшыгъ, районхэмрэ къаетам имехешапк едмехеп арагъэІугъ.

КъызэраІуагъэмкІэ, ошъур чІыпІэ-чІыпІэу къыщехыгъ, нахьыбэу къэлэ гупчэр ары зыдэщы Гагъэр. Чъыгхэм пк Гашъэу апытхэмрэ пхъэшъхьэкъапиутыгъэх, хэтэрыкІхэми иягъэ аригъэкІыгъ. Хатэхэр, дачэхэр нахьыбэу зыдэщыІэ районхэм ошъур къызэрэщямыхыгъэм фэшІ, зэрарэу къыхьыгъэр мыбэ дэдэу ары зэральытагьэр, ау ащ дегьэштэгъуай. Ощхым псыр Мыекъуапэ иурамхэм зэкІ пІоми хъунэу льэшэу ащигьэуцогьагь, льэсрыкІохэр хэгьэкІи, автомобильхэм зекІогъуае къафэхъущтыгъ. Ащ фэдэу гъогум теуцогъэ псым хатэхэм аришІагъэр нафэ. Арышъ, ощхымрэ ошъумрэ зэрарышхо къамыхьыгъэу пІоныр тэрэзыІоп.

Синоптикхэм къызэратырэмкІэ, ащ фэдэу узыгъэгумэкІын ощхышхо мэфэ благъэхэм щыІэщтэп, ау мазэу тызыхэтым ыкІэм нэс тызщигъэгъупшэпэштэп.

ХЪУТ Нэфсэт.

сако сако сако сако сако сако Лъэпкъ Іофыгъохэр сакосако сако сако сако сако сако

ТичІыгуи, тыбзи, тихабзи зыми ттырихыгъэхэп — зэрэтэтыех

– Хилми, адыгэхэм яшъхьафитыныгъэ къызщаухъумэгъэ илъэсишъэ заор зыми щыгъупшэрэп, ар титарихъ инэкіубгъо шіункізу къыхэнагъ. Ау Урыс-кавказ заом къытфихьыгъэ гумэкіыгъошхор зыщытымыгъэгъупшэу, «тырафыгъ», «таукІыгъ», «тыратэкъухьагъ» тloy тытхьаусыхэ зэпытыным ыпэу тищыіакіэ зэрэхэдгъэхъощтымрэ зэрэлъыдгъэк отэщтымрэ тяусэмэ нахьышіуба?

- Урысые пачъыхьагъум льэпсэк Годэу тильэпкъ ыгъэкІодынэу фэягъ, ау къыдэхъугъэп. Лъэпкъыр зыгъэлъэпкъырэр ичІыгу зэриІэр, ыбзэ зэрэ-Іульыр, ихабзэхэм зэрарыпсэурэр ары. Ахэм анахь шъхьа Гэр чІыгу зэриІэр ары.

Бзэм псэ пыт, зызэблехъу зэпыты. Щыфым нэмыкІыбзэ ыштэни, нэмыкІ зэхэтыкІэхэм атехьани ылъэкІыщт. Ау заокІэ цІыф лъэпкъыр бгъэкІодыни, бгощыни плъэкІыщтэп.

Тыркуеми, нэмык хэгъэгухэми ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм тэ ти Лышъхьэ ашІэрэп, амакъэхэр фатэуи хадзыгъэп, ау япащэ-

Ацумыжъ Хилми къызщыхъугъэ къалэу Дюзджэ къыдэкІи Тыркуем икъэлэ шъхьа у Анкарэ къызэк ом, нэмык дунай хэфагъэу къыщыхъугъагъ. Еджэзэ, «Кавказ Хасэм» иныбжьыкІэ къутамэ хэтэу Іоф щишІагъ, «Мардж» зыфиюрэ журналыр къыдагъэкі у аублэгъагъ. Ежьыми ишІуагъэ аригъэкіын ыгу хэлъэу, 1993-рэ илъэсым абхъаз

заом адыгэ кlалэхэр зэрэхэлажьэхэрэр зызэхехым, ежьи кlогъагъэ. Іашэ ыІыгъэу зэуагъэ, къалэу Сыхъум шъхьафит зышІыжьыгъэхэм ахэ-

Зэо ужым, сыдигъуи адыгэ чіыгур зэрэщыіэр зыгу илъыгъэ кіалэр, Адыгеим къакlуи, ар зыфэдэр зэригъэлъэгъугъ. Нэужым Мыекъуапэ къэкіожьыгъэу дэс, унагъо щишіагъ. Мыщ апшъэрэ еджапіэм щычіахьи адыгабзэмрэ адыгэ литературэмрэ зэригъэшІагъэх, ау исэнэхьаткІэ Іоф ышІэнэу хъугъэп. Хилми джырэ уахътэм хэгъэгу зэфэшъхьафхэм арыс адыгэхэр къэбархэмкіэ зэрепхых, анахьэу Адыгеим щыхъурэ-щышіэхэрэр, гъэзетэу «Адыгэ макъэм» къыхиутыхэрэр тыркубзэкІэ зэридзэкІыжьыхэзэ, Тыркуем щыІэ тилъэпкъэгъухэм анегъэсых.

Илъэс къэс тыдэ щыІэ адыги хигъэунэфыкІырэ Шъыгъо-шІэжь мафэм фэгъэхьыгъэу Урыс-кавказ заом адыгэ лъэпкъым ищы акіэ зэрэзэблихъугъэм, тикъэралыгъо игъунапкъэхэр къызэрэзэlуихыгъэхэм ишlуагъэкlэ тызэхахьэу, тызэхэкізу зэрэхъугъэм, тапэкіз лъэпкъым зыкіыныгъэ хэлъзу

хъужьын зэрилъэкіыщтым тизэдэгущыіэгъу тащынэсыгъ.

кІэ альытэ. Адыгэ быракьыр, Черкесием икарт, ЛІышъхьэм исурэт яунэхэм арыльых.

«Сынатыхъуай сэ» къыуиІон ыльэкІыщт цІыфым «натыхьое чІыгум сисыр» угу къыгъэкІыжьэу. Анапэ ичІыгу ары джы зигугъу ышІырэр, ау адыгэмэ захельытэ, илІакъо ыльапсэ зыщыпытэгъэ чІыналъэр щыгъупшэрэп. Джащ фэд адэмыехэри, хьатикъуаехэри, нэмыкІхэри.

Сэ Тыркуем сыкъыщыхъугъ, сыдигъуй адыгэ хэгъэгу зэрэщы-Іэр сшъхьэ ильыгъ. Ар зыдэщы-Іэри, зыфэдэри зэзгъэшІэнхэм сыкІэхъопсыщтыгъ. Джащ фэд тыдэ щыпсэурэ адыгэхэри тичІыгу агуи, апси хэлъых, яхэгъэгоу алъытэ. Арышъ, типащэхэм ІэнатІэр зэрахьэфэкІэ амалэу яІэхэр агъэфедэхэмэ, тыдэ -пут адыгэ цІыфи яльэпкъ гуп шысэ нахь благъэу зэфищэщтых.

— Хэхэс адыгэхэм Адыгеир агукІэ зэрапэблагъэр гъэнэфагъэ. Ау мыщ къэкожьынхэм дэгузажъохэу пфэюощтэп.

— ЕгъашІэм мыщ къэмыкІожьын цІыфхэр щыІэх. Ащ тельхьэпІэ зэфэшъхьафхэр иІэх. ФэмыехэкІэ арэп. Апэрэр, Урысыем щыхъурэ-щышІэхэрэм ащыщэу бэ къагурымы Горэр Гэжьыхэрэр, ягухэлъ къызыдаыкІи ашІомытэрэзыр. Капиталистическэ щыІакІэм есагьэу, Урысыем упэуцужьын умылъэкІынэу кІочІэшхо иІэу, мэхъаджэу илъэси 100-м ехъурэм зэраГогъэ цІыфхэм мыщ исхэр егъэзыгъэу мэпсэухэу, зэгорэм адыгэ тІэкІоу къинагъэри рагъэкІыжьынэу къашІошІы. ЯтІонэрэмкІэ, хэгъэгум къэкІожьынхэм пае тхылъыбэу агъэхьазырыщтым, ахэм бэрэ узэряжэщтым ыкІи мылькоу тырагъэкІодэщтым зэтыреІажэх.

Зишіуагъэ къэкіон шіыкіэ-хэкіыпіэхэр щыІэхэу олъыта а Іофыгъор гъэпсынкіэгъэным фэші?

- Аужырэ илъэси 10-м тизэпхыныгъэхэр гъэпытэгьэнхэмкІэ тылъыкІотагъ, ау джыри уахътэ тищыкІагъ гу тырашІыхьанышъ, зыкъэзыІэтынышъ къэкІожьыштхэм япчъагъэ дестых с і ЗэкІэ зэпхыгээр тигупшысакІ. ЗэхэшІыкІэу иІэм зызэблимыхьоу цІыфыми зызэблихъурэп шъхьаем, ар псынкІзу хъурэп. Узыфаер къыбдэхъуным пае ащ инэу уфэен фае.

Мары Израиль щысэу къэсхьын. Ащ ис цІыфхэр зэрэзэдегъэхъунэу зэрэзэготхэр ашІэти, пшэхъуалъэм кІохи, Іэбжыб-Іэбжыбэу ятІэр тыратакъозэ, хэгъэгу хъугъэх. Тэщ нахьи нахьыбэрэ ахэр тхьамык агъо хэтыгъэх, ау пытагъэ ахэлъти, лъэпкъ хъунхэу зыщэгугъыжьыхэти, хъугъэх. Тэри тицыхьэ зытельыжьмэ, зыкІыныгъэ тхэ-

– Зыкіыныгъэр ціыфхэм ахэплъхьан хъумэ, тэ тихэгъэгукіэ ар пащэхэм къащежьэн фаеу сэ къысшіошіы. Тэ тызэсагъэр советскэ щы акі, тхьаматэхэм ашіомыигъомэ, Іофыр кіэкіы-

Къыбдесэгъаштэ. Мы чІыгу закъоу тэ тызэрысыр арэп пащэхэр зипащэхэр, къэралыгъо -ехелыда е Інша мехфаахашефев ми ахэр «тэтый» alo. ЯпсэупІэ зыдэщыІэр къыдалъытэзэ, шъхьафхэу, тщымыщхэу залъытэжьырэп. Арышъ, пащэхэм лъэкІзу яІэр агъэфедэмэ, цІыфхэм яшІуагъэ арагъэкІыщт. Джары лъэпкъым фэпшІэщтым узкІыфэен, узкІыфэблэн фаер.

Къэралыгъо 40-м ехъумэ тиадыгэ цІыфхэр арысых, байхэр,

политикхэр, шІэныгъэлэжьхэр, бизнесменхэр тиІэх. Ахэр зэгоуцохэмэ, кІуачІэу яІэр лъэпкъым фэлэжьэшт. Экономикэми типсэукІи зыкъаІэтыщт.

Сирием къикІыжьы зышюигъохэм яюф нахь гъэпсынкіэгъэным фэші шІэгъэн фаеу о сыда плъытэрэр?

 Ахэм ІэпыІэгъу икъоу арагъэгъотэу слъэгъурэп. ІэкІыб хэгъэгухэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм афэгъэхьыгъэ хабзэу Урысые Федерацием къыдигъэкІыгъэр адыгэхэм агъэфедэным фэшІ ащ хэгъэхъонхэр е зэхъокІыныгъэхэр фашІынхэ фае.

Сирием къикІырэ адыгэхэр туристым фэдэу къэкІох, «беженцэ» хъунхэуи фаехэп, «Вид на жительство» къыдахынэу уахьтэ яІэп, сыда пІомэ къызыкІуагъэхэр мэзищ зыхъукІэ, икІыжьынхэ фаеу мэхъух.

ІэкІыб къэралыгъохэм ащыпсэурэ адыгэхэр тэ зэрэтщыщ шъыпкъэхэр къыгъэлъэгъонэу зыгорэ шІэгъэн фае. Арэу зытымышІыкІэ, илъэси 10 — 15 горэкІэ Сирием фэдэу нэмыкІ хэгъэгухэми яполитикэ къызэокІынышъ, ахэми ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм ашъхьэ къырахьыжьэжьын фаеу хъун ылъэкІыщт. Тилъэпкъэгъухэр тыдэ щыІэхэми, хэхэсэу къэнэжьых. ЛІэшІэгъу пчъагъэ текІыгъэми, «о уадыг, о уичІыгоп мыр» къараІон алъэкІыщт. Тыда ахэр зыдэкІощтхэр, мыщ къэмыкІожьыхэмэ? КъэкІожьы зышІоигъохэм республикэм ишІуагъэ аригъэкІынэу амал иІ у сэгугъэ. Къэралыгъо гъэпсыкІэ зиІэ хэгъэгухэм визэм ипІалъэ зикІыкІэ, щыхагъэхъон алъэкІы. Ащ фэдэ фитыныгъэ тэри тиІэн фаеба?! Хэгъэгум уихьан узыфиткІэ, узэрисыщтыми хэбгъэхъон уфитынэу шыт.

> ДэгущыІагъэр ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

ШІЭНЫГЪЭЛЭЖЬЫМ ИЕПЛЪЫКІ

Лъапсэр чыжьэу къыщежьэ

Кавказым щыпсэурэ цІыфхэр дунаим зэрэщашІэхэрэр ыкІи къызэряджэхэрэр «черкесы» (адыгэ). А къэТуакТэр къызыхэк Іыгъэр, къытфаусынэу зэрэдехажелеатынеІш неІшеатеви меатуах илъэс пчъагъэ хъугъэу пылъых, яепльыкІэхэр зэрэзэтемыфэхэрэм къыхэкІ у ахэр зэдаох, зы лъэныкъо къыхахын алъэкІырэп.

Античнэ литературэм ия V-рэ лІэшІэгъу гущыІэу «керкеты» апэу тыщыІокІэ, ар «черкесы» зыфиІорэ къэ-ІуакІэм пэблагьэў щыт. Этнонимэў «керкеты» (нэужым «черкеней») я V-рэ лІэшІэгъум адэжь «черкези» зыфиІоу ижъырэ грузин тхыгъэхэм къахэнагъэмкІэ зэблэхъугъэ хъугъэу шІэныгъэлэжьхэм алъытэ.

-qэч мустеІшеІл еq-IVX — VX R кесхэр (адыгэхэр) тІоу гощыгъэ мэхъух, ахэр: Черкесиер ыкІи Къэбэртаер. Ау ащ емыльытыгьэу, льэпкьыцІэу «черкес» (адыгэ) зыфиІорэр къатенэжьы. ШІэныгъэлэжьэу Р. Бетрозовым къызэритырэмкІэ, терминэу «кабардинцы» зыфиІорэр апэрэу я XV-рэ лІэшІэгъум Иософат Барбаро итхыгъэхэм къахэфэ. Ахэр гущы Іэхэу «кавертей» «кавертейцы» зыфиІохэрэр арых.

ИжъыкІэ цІэхэр, лъэкъуацІэхэр пщым е лІыхъужъым ыцІэкІэ зэраусыщтыгъэ шэным тетэу, я XV-рэ лІэшІэгъум лІыгъэ зезыхьагъэу Къэбэрд Тамбый ыцІэкІэ лъэпкъым цІэу «къэбэрдей» зыфиГорэр фаусыгъэу ары зэралъытэрэр. ЗэрэхъурэмкІэ, лІыхъужъ лъэкъуацІзу Къзбэрдым кІзухэу -ей зыфиІорэр къыпэхьэшъ, лъэпкъыцІзу «къэбэрдей» зыфиІорэр агъэфедэ.

Я ІХ-рэ лІэшІэгъум Ибн-Халуин апэ-

рэу гущыІэу «черкесыр» итхыгъэхэм ащегъэфедэ ыкІи мырэущтэу етхы: «Черкесы могущественнее всех». Терминэу «черкес» зыфиІорэри цІэм къытекІын ылъэкІыгъэу бэмэ алъытэ. ГущыІэм пае, цІэу КІэлэкІас е Джэрэкъэс «черкес» «щэрджэс» зыфиІохэрэм якъэІуакІэкІэ апэблагъэу щыт. Сэ мы терминхэр адыгэ гущы Гэхэу сэльытэх, еІне мехешапк механпеат елада деха афаусыгъэу ары сІорэр.

«Черкесы» зыфи орэм зэк І задыгэ лъэпкъхэр къыхиубытэщтыгъэх, ахэр: абдзахэхэр, бжъэдыгъухэр, кІэмгуехэр, хьатикъуаехэр, бэслъынэйхэр, шапсыгъэхэр, мэхъошхэр, еджэркъуаехэр, нэтыхьуаехэр, къэбэртаехэр. ЗэкІэ черкес-адыгэ лъэпкъхэр пштэмэ, непэ къызэтенагъэх абдзахэхэр, къэбэртаехэр, кІэмгуехэр, бжъэдыгъухэр, бэсльынэй-

хэр, шапсыгъэхэр. Ахэм ащыщэу адыгэмэ ахахьэхэрэр абдзахэхэр, кІэмгуехэр, шапсыгъэхэр ыкІи бжъэдыгъухэр. Къэбэртаемэ ахальытэх бэсльынэйхэр ыкІи ежь къэбэртаехэр, ау ежьхэри адыгэкІэ зэджэжьых.

Джащ фэдэу, терминэу «адыгэ» зыфиГорэм икъэхъукГи зэхэфыгъэу щытэп. Дунаим тызэрэщашІэрэр «черкес», ащ хэхьэрэ лъэпкъхэм «адыгэр» зыфаусыжьыгъэу бэмэ альытэ. Мы упчІэм фэгъэхьыгъэу бэ къэпІон плъэкІыщтыр. Сэ сиеплъыкІэкІэ, терминхэу «черкес», «адыгэ» зыфиІохэрэр якъэхъукІэкІэ адыгэ гушы Тэх. «Черкес» зыфи Горэр Іэшъхьэтетым ыцІэ (КІэлэкІас е Джэрэкъэс) къытекІыгъэу сэлъытэ.

ГущыІэу «адыгэр» абхъаз гущыІэ лъапсэу дз-м (псы, псыхъу зыфэпІоштыр) къытекІэу зыІохэрэм адесэгъаштэ. Убыххэр тэ, адыгэхэм, къызэрэтаджэщтыгъэхэр адыгэ — ыхэкІэ щыпсэухэрэр зыфэпІощтыр къикІэу.

Филологие шІэныгьэхэмкІэ доктор.

MIN

ТИГЪЭЗЕТ ИШІУШІЭ ПЧЫХЬЭЗЭХАХЬЭРЭ ГУПШЫСЭХЭМРЭ

«Адыгэ макъэр» пщынэм дэжъынчы

Тиреспубликэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» ишІушІэ пчыхьэзэхахьэу къэралыгъо филармонием щык уагъэр дунэе къэбар хъугъэ. Зэхахьэм мэхьанэу ратырэр зэфэтхьысыжьзэ, хэлэжьэгъэ артистхэм, гъэзетеджэхэм ягупшысэхэм шъуащытэгъэгъуазэ.

ШушІэ пчыхьэзэхахьэм къыхахырэ ахъщэмкІэ гъот макІэ зиІэхэм, унэгьо Іужъухэм «Адыгэ макъэр» къафыратхыкІыщт. Филармонием тызыщычІэхьаным Адыгэ къэралыгъо университетым физкультурэмрэ дзюдомрэкІэ иинститут икІэлэегъаджэу Къэгъэзэжь Нурыет тыІукІагъ, ышыпхьоу Аминэти игъусагъ. Концертыр шІушІэу зэрэщытым фэшІ пчыхьэзэхахьэм уасэу ратырэр нахь агъэльапІэу, «Адыгэ макьэр» сыдигъуи къыратхыкІэу Къэгъэзэжь Нурыет къыти Гуагъ.

ШІэныгъэлэжьэу Едыдж Батырай ишъхьэгъуси, ипшъэшъитІуи филармонием къэкІуагъэх. Пшъэшъэжъыехэр Германием къыщыхъугъэхэми, адыгабзэр дэгъоу ашІэ. Нэхэе Тэмарэ, Кушъэкъо Симэ, ЛІыбзыу Аслъан, нэмыкІ артистхэм шІукІэ къатегущыІэх.

Урысыем инароднэ артистэу Кукэнэ Муратэ «Адыгэ макъэм» ипчыхьэзэхахьэ зэрищэзэ, гъэзетым пшъэрылъэу иІэхэм ягугъу къышІыгъ. «Адыгэ макъэр» нахь гъэшІэгъон хъуным пае редактор шъхьа Гэрбэ Тимур япащэў журналистхэм къа Гэтырэ темэхэр уахътэм зэрэдиштэхэрэр къыхигъэщыг

- «Адыгэ макъэр» сигупсэ гъэзетэу сэлъытэ, — еІо тиреспубликэ изаслуженнэ артистэу, зэлъашІэрэ пщынаоу ЛІыбзыу Аслъан. — Гъэзетым ныбджэгъуныгъэ дысиІ, сигуапэу пчыхьэзэхахьэм сыхэлажьэ.

Пщынэр зэкІищызэ, адыгэ орэдышъор Лыбзыу Аслъан ыгъэжъынчыгъ. Ижъырэ адыгэ мэкъамэу «Ислъамыер» зэригъафи, пщынэмкІэ къыригъэІуагъ. Адыгэ Республикэм инароднэ артисткэу Нэхэе Тэмарэ урысыбзэкІи адыгабзэкІи атхыгъэ льэпкъ орэдэу хэкум фэгъэхьыгъэр къызыхедзэм, залым чІэсхэри дежьыугьэх. Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артисткэу Кушъэкъо Симэ тиконцертхэм ахэлажьэ къэс орэдэу къыІорэр зэблехъу. ШІушІэ пчыхьэзэхахьэм къэкІоным ыпэкІэ Тыркуем, Шъачэ, Краснодар ащыІагъ, льэпкъ орэдхэм аригъэдэГугъэх.

- Тирайонхэм мыщ фэдэ пчыхьэзэхахьэхэр ящыкІагъэх, — eIo Кушъэкъо Симэ. — Музыкэм изакъоп цІыфхэм алъыдгъэІэсырэр. «Адыгэ макъэм» ныбджэгъоу иІэхэм ахэдгъэхьонэу, къизытхык Іыхэрэм япчъагъэ хэпшІыкІэу нахьыбэ хъунэу сыфай.

Хъурэнэ Азэ тигъэзет -ехв емеахвхесахычпи мылажьэмэ ыгукІэ рэхьатыщтэп. Іоф ешІэ, Адыгэ къэралыгъо университетым щеджэ. Ащ къызэрэтиІуагъэу, искус-

нымкІэ лъэпкъ Іофыгъохэм емеахахеесахирп естеІлиахк шІуагъэ къыфахьы.

Адыгабзэм изэгъэшІэн, игъэфедэн

«Адыгэ макъэр» анахьэу зыпылъмэ ащыщ адыгабзэр нахьышІоу тиреспубликэ щызэрагъэшІэным ыкІи щагъэфедэным

афэгъэхьыгъэ Іофыгъохэр. Дзыбэ Мыхьамэтрэ Нэчэс Анжеликэрэ пэсэрэ адыгэ орэдхэр джырэ уахътэм диштэу зэгъэфагъэхэу къызэраІохэрэм тегъэгушІо. ЩыкІагьэ горэ ямыІ у тІорэп, тэ къыхэдгъэщырэр лъэпкъ искусствэм хэхъоныгъэ фашІы зэрашІоигъор ары.

Мыхьамэтрэ сэрырэ Щэрджэскъалэ тышыІагъ. «Адыгэ макъэм» ипчыхьэзэхахьэ тыхэлэжьэнэу Мыекъуапэ тыкъэкІожьыгъ, — еІо Нэчэс Анжеликэ. — Налщык неущ тык
Іонэу зытэгъэхьазыры. Тиадыгабзи, тиадыгэ орэдхэри зэпхыгъэх. Нахьыбэрэ зэхядгъэхынхэм пае концертхэм тигуапэу тахэлэ-

Макерова Сусаннэ Евровидением изэнэкъокъу хэлэжьэным фэшІ орэдэу ыусыгъэр тихэгъэгу шІэхэу щызэлъашІэнэу къытщыхъугъ. Милана Мурузиди къэ-ІокІэ гъэшІэгьон орэдым къыфи-

Мыгу Айдэмыр къыІорэ орэдэу «Нэ шІуцІэхэр» Урысыем

ствэм нахышІоу зыфигъэсэ- щызэльашІэ. Артист ныбжыыкІэр типчыхьэзэхахьэ хэлажьэзэ, къытиІуагъэм тыригъэгупшысагъ: тиорэдхэм сыда ялажьэр?

> Тиорэдхэр нахьыбэрэ цІыфмэ зэхахын фаеу Быщтэкъо Азэмат елъытэ. Адыгэ орэдхэу щы-Іэныгъэм къыхэхыгъэхэр пІуныгъэм фэлажьэх.

Тыдэ щызэхащэщта?

Дзыбэ Мыхьамэт, Быщтэкъо Азэмат, Нэчэс Анжеликэ, Эльдарэ Айдэмыр, Хъурэнэ Азэ, нэмыкІхэм ащ фэдэ упчІэ къытатыгъ. «Адыгэ макъэм» ипчыхьэзэхахьэхэр тирайонхэм ящык Гагъэу артистхэм алъытэ.

Тигъэзет иныбджэгъушЈу, бэрэ ІэпыІэгъу къыфэхъу Дзыбэ Валерэ. Ащ ипшъашъэу Фатимэ Краснодар щеджэми, Мыекъуапэ къэкІонэу уахътэ къыхигъэкІыгъ. Фатимэ къызэрэтиІуагъэу, сэнэхьатэу къыхихыгъэр искусствэм фэмыгъэхьыгъэми, -еажелеха емостыфоІ сипест ныр икІас.

Еутых Вячеслав пчэгум къызихьэкІэ, залым чІэсхэм къяджэныр, Іэгу тыригъэонхэр шэнышІу фэхъугъ. Быщтэкъо Азэматрэ Еутых Вячеславрэ къызэрэта-Іуагъэу, льэпкъ гъэзетыр зэкІэ адыгэмэ, республикэм ис цІыфмэ зэдыряй. Гъэзетыр щы Іэныгъэм фэлажьэ.

Республикэ телевидением ижурналистэу Беданэкъо Замирэ «Адыгэ макъэм» практикэр зэрэщихьыгъагъэр дэгъоу къэтэшІэжьы. Мэкъэ Іэтыгъэ дахэ иІ. Орэд къыІоу бэрэ зэхэтымыхырэми, сценэм къыфэхъугъэу плъытэ хъущт. Замирэ ымакъэ тегъэпсыхьагьэу Гьонэжьыкьо Аскэр орэд дахэ шІэхэу ыусыщтышъ, журналистым ымакъэ нахьыбэрэ зэрэзэхэтхыщтым тицыхьэ телъ.

Зэкъошныгъэм игъогухэр

Тыркуем икъалэу Стамбул дэт университетым иректорэу Экрен-Хьагъур Назим а мафэм Мыекъуапэ щыІагъ. Адыгэ къэралыгъо университетым иректорэу Хъунэго Рэщыдэ игъусэу тизэхахьэ хэлэжьагъ. ХьакІэр къызэгущыІэм, зэкъошныгъэ гъогур зэрагъэпытэщтым, студентхэр зэрэрагъэджэщтхэм, нэмыкІхэм къатегушыТагь «Алыгэ макъэм» шІоу щыІэр къыдэхьунэу фиІуагъ.

Почтальонхэр...

Гъэзетыр цІыфхэм игъом алъымы Ізсэу къызэрэхэк Іырэм, почтальонхэм яІофшІакІэ щыкІагъэхэр зэрэфалъэгъухэрэм, фэ--е Гыспат мехостыфо Товахсш сыгъ. Концертхэр районхэм ащыидехтэтеахаше с пы ректранска и при на при н ахэлэжьэнхэу, яшІуагъэ къызэрагъэк Іощтыр зэхытагъэхынэу тэгугъэ. Филармонием идиректор шъхьа Гэу Хъот Заур тыфэраз. Ащ фэдэу районхэм къащытпэгъокІыхэ тшІоигъу. Тхьаегъэпсэух типчыхьэзэхахьэ хэлэжьа-

ЕМТІЫЛЪ Нурбый. Сурэтхэр пчыхьэзэхахьэм къышытырахыгъэх.

Mak Зэхэзыщагъэхэр: Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм

я Кабинет

КъыдэзыгъэкІырэр: Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмк Іэ и Комитет Адресыр: ур.Кре-

> Редактор шъхьаІэр

стьянскэр, 236

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэщыІэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр,

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44, редактор гуадзэр-пшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77. E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-

гъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышъыпкъагъэу къахафэхэрэмкІэ къэзытхыгъэхэм пшъэдэкІыжь ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажьэхэрэмрэ яеплъыкІэ зэтемыфэн ылъэкІыщт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкІи къэзытхыгъэхэм аІэкІэдгъэхьажьыхэрэп.

Зыщыхаутырэр OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 4480 Индексхэр 52161 52162 Зак. 1220

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00